

**Интервю на министъра на отбраната Ангел Найденов за предаването
„Нещо повече“ на програма „Хоризонт“ на Българското национално
радио**

22 август, 2013 г.

Водец: *Величко Конакчиев*

Водец : *Обзорът на деня по националната програма "Хоризонт". Добър ден на министъра на отбраната Ангел Найденов.*

Министърът на отбраната Ангел Найденов: Добър да е.

Водец: *Добър да е и ви благодаря, че се отзовахте на нашата покана, министър Найденов. Най-напред нещо, което е актуално, знам, че бойци участват в гасенето на пожарите. Например, ето, има благодарности към бойци от Втора тунджанска механизирана бригада, които са участвали при гасенето на пожарите край Стара Загора, а и не са само те. Така е и така ще бъде, недай боже, да има още пожари, нали?*

А. Найденов: Да, разбира се, не си го пожелаваме...

Водец: *Да, и все пак.*

А. Найденов: ...но държа да подчертая, че всъщност имаме едно в последно време редовно участие на модули от състава на Българската армия в подпомагане на действията и на местните, и на регионалните власти, на хората, които живеят в съответните населени места и, разбира се, на органите на пожарната безопасност. Става дума за участие в гасенето на пожарите в околностите на Хасково, на Минерални бани, Хасковска област, в област Стара Загора и в потушаването на пожара...

Водец: *Край София.*

А. Найденов: ...в Лукорско.

Водец: *Лукорско, да.*

А. Найденов: Споменавате Стара Загора, предполагам, че това е информацията, която е излязла в резултат и на срещата ни с областния управител на Стара Загора г-жа Живка Аладжова. Аз наистина чух доста ласкави оценки...

Водец: *Благодарности.*

А. Найденов: ...и благодарности за участието на два модула от състава на бригадата в Стара Загора. Това са 86 военнослужещи с повече от 14 единици специализирана техника.

Водец: *Има място за благодарност, добре, и...*

А. Найденов: Ами, аз имам основания също да се присъединя към благодарностите, които се изразяват от местните и регионалните власти, и да подчертая високия професионализъм, с който участват и военнослужещите от състава на Сухопътните войски и от Военновъздушните сили, които се включиха в гасенето на пожара с хеликоптери.

Водец: *Простете, този хеликоптер, който гледах на репортажите, армейски ли беше?*

А. Найденов: Да, да, той е от състава на базата в Крумово.

Водец: *Добре, сега да поговорим, макар и кратко, за реформите. Доколкото знам, има два пътя за реформи - личен състав и техника. Може би да започнем с личния състав и с това връщате ли стария начин на пенсиониране, така както искаха бойците от армията?*

А. Найденов: Моето категорично намерение е да премахнем един от елементите на системата за пенсиониране в Българската армия, това е допълнително въведено условие за допълнителна възраст, условие, което...

Водец: *Точно така.*

А. Найденов: ...беше въведено в края на 2012 година...

Водец: *Така беше, да.*

А. Найденов: ...и предвиждаше освен изискуемите се години като осигурителен стаж да има и съответно навършени години за сержантите и за младшия офицерски състав 52 години и 54 години за старшия и за висшия офицерски състав. И съответно за друга категория труд - 42-44. А това беше едно допълнително въведено условие, което събуди много напрежение, породило желание за напускане в хората, които придобиваха право на пенсия в края на 2012 г., и близо 800 човека подадоха рапорти за освобождаване от Българската армия. Нека да подчертаем, че тук става дума не просто за освобождаване на определен личен състав, става дума за освобождаване на военнослужещи в рамките на званията от „майор“ до „полковник“, което сам разбирате, че е част от гръбнака на командния състав на Българската армия и това нямаше как да не се отрази неблагоприятно върху Българската армия, съответно върху способности и капацитет.

Водец: Безспорно.

А. Найденов: Още тогава аз имах възможност да изразя намерението за премахване на това допълнително въведено условие и сега вече, поемайки функциите и отговорностите на министър на отбраната, го заявих като един от приоритетите, сред които са и намерения за възстановяване на други социални права. А това беше намерение, което беше категорично, единодушно подкрепено в средите на военнослужещите, и аз вече съм направил своите предложения и пред министъра на труда и на социалната политика, който е водач по отношение на промените в Кодекса за социално осигуряване, и, разбира се, изпращаме съответното писмо до парламентарната комисия по труда и социалната политика, на вниманието и на председателя г-жа Корнелия Нинова, и на членовете на тази комисия, да ги сезираме, да ги уведомим, че имаме намерение да предложим промени в Кодекса за социално осигуряване и, когато бъде разглеждан, да се имат предвид и нашите предложения. Очаквам това да стане в рамките на новия политически сезон и промените да станат факт от 1 януари. Бързам веднага да добавя, изпреварвайки вероятно вашия въпрос...

Водец: Да.

А. Найденов: ...имаше една полемика с президента доколко е поносимо от гледна точка на финансово натоварване подобна отмяна на това условие. Около 1100 човека биха придобили право на пенсия при условията на пенсиониране, навършване на определен осигурителен стаж. От отмяната на

условието ние не очакваме да се възползват повече от 10 процента. Тоест това е твърде малко и...

Водец: Това са една дузина хора, да.

А. Найденов: ...е в границите абсолютно на финансовите възможности на Министерството на отбраната. Пак да повторя, става дума за придобиване на право на пенсия, което хората едва ли ще реализират, имайки предвид какво се случва извън Българската армия - трудностите, които са свързани с намирането на работа, със заетост.

Водец: Имотите, военните имоти, армейските имоти. Ставаше дума, че някои от тях са продавани на смешни цени. Оттук нататък и така ли...

А. Найденов: Да, това е друга гореща тема. Виждам, че и Министерството на вътрешните работи също лансира намеренията за предоставяне безвъзмездно на имоти, които притежава, на общини, на обществени организации. В тази посока са и намеренията на Министерството на отбраната. Ние разполагаме с близо 1100 имота, част от които отнемат един много сериозен финансов ресурс за тяхното опазване, охрана, стопанисване. Това са между 12 и 14 милиона лева на година. Поради реструктурирането, което очакваме да бъде осъществено в рамките на новия устройствен правилник на Министерството на отбраната, има известно забавяне на процедурите за продажба или за предоставяне безвъзмездно и то е и с оглед на преценка на това, което е стартирано като процедури, оценка на имоти, оценка на потребности на министерството или на формированията, които се намират в съответните райони. Но така или иначе са подготвени за продажба повече от 290 имота. Това са подготовка и съответно процедури, които са стартирани, включително и преди аз да поема функциите на министър. 134 имота са подготвени за предоставяне безвъзмездно на общините по съответния график. А това ще стане факт тогава, когато бъде осъществено и реструктурирането на административните структури в Министерство на отбраната, защото в момента 3 административни структури се занимават със стопанисването, с контрола, съответно с...

Водец: И там има реструктуриране.

А. Найденов: ...разпореждането с тези имоти. Да, и това налага реструктуриране, което ще стане факт след 15 септември. Казахте имоти на смешни цени. Ами, на мен ми изглеждат най-малкото неизгодни, без да ги

квалифицирам какви са, изглеждат ми неизгодни тогава, когато министерството очевидно се нуждае от сериозен финансов ресурс и продажбата на имоти е един от пътищата, по които можем да си осигурим допълнителен финансов ресурс.

***Водец:** Слушах, че бившият заместник-министър...*

А. Найденов: И тогава, когато...

***Водец:** ...Валентин Радев отричаше...*

А. Найденов: Да.

***Водец:** Той сега е депутат, да.*

А. Найденов: Ами, вижте, нека още веднъж да изложа фактите. Аз няма да влизам в тази полемика. Виждам, че от представители на предишното ръководството има голямо желание непрекъснато да се оправдават, това вероятно е разбираемо. Но нека да кажа така, данъчната оценка на имота, за който става дума, е от порядъка на около 4 лв. на квадратен метър. Стартовата цена на продажбата е от порядъка на 8 лв. на квадратен метър. Сега, вие преценете тогава, когато средната цена е в рамките на 52 лв., колко пъти е това по-ниско. Цената, която е достигната, е в...

***Водец:** Доста.*

А. Найденов: ...рамките на 18 лв. на квадратен метър, което аз също продължавам да мисля, че е неизгодно за Министерството на отбраната, и съответно търсим преразглеждането на тази процедура.

***Водец:** Така, да, сметката не мога да я направя съвсем точно, но сте прав за цените, за които споменавате. Сега, ще има ли още съкращения в личния състав на Българската армия?*

А. Найденов: Да, за съжаление ще има. Аз вече няколко пъти коментирам тази тема, това какво означава, спиране или не на реформата. Ясно е, че не става дума за спиране и всеки, който твърди, че спираме реформата във въоръжените сили, очевидно го прави от недобронамереност. А казвам за съжаление, защото, както вие сам подчертахте в началото на нашия разговор, реформа има две посоки и това е по отношение на личен състав и на техника.

За съжаление досега реформата се изразява основно в съкращаване на личен състав и на техника, не в придобиване на...

Водец: *Точно така е, да.*

А. Найденов: ...допълнителни способности, не в превъоръжаване, не в модернизация. Давам си сметка, че това изисква едно огромно финансово натоварване. Винаги съм си давал сметка за това, че има и други бюджетни системи и социални сфери, които се нуждаят от много сериозен финансов ресурс. И аз не искам да влизам в тази полемика, в която винаги влизаме, в своеобразен конфликт с очакванията на други категории граждани в страната, други социални групи, други професионални съсловия или други бюджетни системи. Това, което ни очаква до края на 2014 г., е съкращаване на личен състав от порядъка на 2300 човека. Това, което ние сме направили, е да отменим част от предвидените съкращения, например трансформирането на бригадата "Специални сили" в Пловдив от бригада в полк, което щеше да означава съкращаване на поне 300 човека, да отложим съкращаването на част от складове, съответно бази в състава на бригада "Логистика", което се изразява във временното запазване на около също така 300 или малко над 300 човека. И като прибавим към всичко това намеренията за възстановяване на батальона във Враца, което ще стартира от 250 военнослужещи, общо сметката показва, че малко над 800 човека биха били запазени на фона на тези 2000 човека, които ще бъдат съкратени, военнослужещи и личен състав. Не знам как бихте го оценили това, дали е спиране на реформата или не, аз обаче твърдя, че отменяме или съответно отлагаме намерения за реструктуриране, трансформиране и съкращения, които не са убедително представени или за които няма достатъчно аргументирани основания. А тук смея да кажа, че имаме единодушно становище на политическото ръководство и съответно на командването в лицето на Щаба на отбраната или командирите на видовете въоръжени сили, така че не виждам повод за някакъв коментар за различия или за коментар в посока спиране на реформата.

Водец: *Едно уточнение - все пак личният състав ще бъде повече от 30 000, нали, ще остане?*

А. Найденов: Съставът на Българската армия няма да бъде повече от 30 000, ще бъде по-малко от 30 000. Съставът на въоръжените сили ще бъде над 30 000, така както е предвидено и досега. Нямаме отклоняване от Плана за развитие на въоръжените сили, макар и приет от предишно ръководство и предишен състав на Народното събрание. Опитваме са да коригираме онова,

което и аз, и хората в моя екип мислим, че не е достатъчно издържано и не е убедително доказано със съответните разчети. Ама, вижте, ако ползвам за повод коментара по отношение на участието на модули от състава на Българската армия в гасенето на пожари, вижте колко е важно да имаме точни разчети къде са разположени военните формирования и да се види защо определени територии в страната или съответно отделни области, общини имат нужда от присъствието на военни части. Подпомагането на населението в мирно време, т.е. мисията помощ за националната сигурност в мирно време, е една от трите мисии на Българската армия наред с териториалната отбрана и подготовката на частите за участие в мисии и в операции зад граница.

Водец: Добре.

А. Найденов: Това е пряко доказателство за...

Водец: Разбирам.

А. Найденов: ...изпълнението на задачи по тази мисия от съответно военните формирования.

Водец: Кратко за техниката, сега, искате например обвързващо...

А. Найденов: Тежко състояние на техниката, ако трябва да бъде съвсем кратък.

Водец: Е, да, има ли изход? Нови бойни самолети няма да могат да се купят, и вие сигурно го знаете, поради...

А. Найденов: Ами, давате ми повод да направя и коментар по повод и на различни материали, които се появяват, да кажем, в част от медиите. Днес видях един коментар за, така, своеобразното милитаризиране - мое или на хората от моя екип, гледам, разбира се, с усмивка на подобни коментари. А това, което правим по отношение на новия тип боен самолет е да не спираме подготовката на проекта, т.е. на технико-икономическото задание, подготовката на параметрите, които са ни необходими, преди да стартираме процедурата за закупуване. Нека да кажа, че в случая процесът има два етапа. Първият етап е подготовката на заданието, на проекта. Вторият етап е, разбира се, самото стартиране на процедура по закупуване. Що се отнася до първия етап, ние се намираме някъде в средата на пътя, нека образно така да

се изразя, 50 процента от това, което трябва да бъде свършено, е свършено и онова, което съм разпоредил е да продължи подготовката на параметрите на проекта, с едно категорично изискване от моя страна - да се добави елементът на състезателност в цялата тази процедура или съответно условията, на които трябва да отговарят евентуалните участници в конкурса. Втората страна на етапа е процедурата по закупуване, нещо, което може да бъде стартирано едва тогава, когато имаме осигурен финансов ресурс или гаранции за сроковете, и то обозрими срокове, в които можем да разчитаме на финансовите средства, които са необходими, а те са в порядъка на 700 милиона лева. А това не сме го направили и аз не мисля, че в рамките на тази година имаме основанията да говорим за стартиране на такава процедура. Не виждам впрочем и възможности в рамките и на следващата календарна година.

***Водец:** Ще забързаме, защото наближаваме новините, с две думи, предстои това учение, не знам дали е ежегодно, край Шабла. Там ли ще се изстрелят тези последни ракети "Стрела 2М", за които Съединените щати щели да ни дадат 2 милиона долара? За тези касетъчни авиобомби били обещали някаква сума. Изобщо учението край Шабла.*

А. Найденов: Учението предвижда използването на ракетните комплекси "Стрела 2М", както и други дейности, които...

***Водец:** Разбира се, да.*

А. Найденов: ...са предвидени в рамките на учебните стрелби и на това учение.

***Водец:** Този месец, този месец...*

А. Найденов: А включително, казвам, на използването на част от тези комплекси, с които България разполага.

***Водец:** Мисля, че е голямо учение, да.*

А. Найденов: А що се отнася до унищожаването на касетъчните бомби, да, това е другата страна, която не е непременно обвързана и пряко следствие от използването на "Стрела 2М".

Водещ: *Добре, а няколко думи, пък пак ще ви поканя и ако ви намеря свободен, вярвам, че пак ще се отзовете за слушателите...*

А. Найденов: Разбира се.

Водещ: *...на "Хоризонт", Законът за отбраната, изцяло нов, нали така, и в какъв срок го виждате?*

А. Найденов: Това, което предвиждаме сега, са промени в сегашния Закон за отбраната и въоръжените сили. Аз съм привърженик на изцяло нови, нека да кажа, Закон за отбраната, един рамков закон, и съответно Закон за развитието на въоръжените сили, най-общо казано. Но в момента това, което можем да предложим, са промени в Закона за отбраната и въоръжените сили. Те ще бъдат готови в началото на следващия политически сезон и ще бъдат предложени на вниманието на народните представители.

Водещ: *Тази есен.*

А. Найденов: Най-вероятно октомври или ноември, най-късно до средата на ноември. А това, което правим в момента, е да подготвим новия устройствен правилник на Министерството на отбраната. Той ще бъде готов в началото на септември и аз очаквам да бъде разгледан в Министерския съвет до 15 септември. Там са предвидени определени преструктурирания на администрацията и на административните структури, като водещото е да се подобри функционалността на администрацията, да имаме по-голяма ефективност. Ако ме питате дали ще има съкращаване на административни разходи...

Водещ: *Да.*

А. Найденов: ...да.

Водещ: *Да, щях да питам, вие отговорихте. Последно, имам много въпроси, но друг път, защо все повече жени искат да стават бойци в Българската армия? Няма да ви питам за тези истински или митични 120 македонци.*

А. Найденов: Ами, прав сте, прав сте, защото в Българската армия служи по-висок процент жени, отколкото е средният в страните - членки на НАТО, и аз приемам, че това е от гледна точка, ако щете, и на привлекателност на военната служба, ако щете, и от гледна точка на перспективата, която дава

военната кариера, и от гледна точка на желанието да се посрещнат предизвикателствата, които поднася военната служба.

***Водец:** Ами, сега ще ви благодаря с надеждата пак да се чуем. Министърът на отбраната Ангел Найденов, благодаря.*

А. Найденов: Благодаря ви.